Adı Soyadı: ..... Sınıf / No: .....

Soru	1	2	3	4	5	6	7	Toplam
Puan	14	14	18	12	18	12	12	100

7 açık uçlu / kısa cevaplı soru · 100 puan. Yanıtlarında istenen işlem, gerekçe ve kanıtı göster.

Yazılı provasıdır. Okulunun seçtiği senaryoyu kontrol et.

1. Antlaşmaların sonuçları · 14 puan

1699 Karlofça Osmanlı'nın geniş toprak kayıplarıyla sonuçlandı. 1739 Belgrad Antlaşması ise Osmanlı'nın Belgrad'ı geri almasını sağladı.

İki antlaşmayı toprak sonuçları bakımından karşılaştırınız. "Dönemin bütün mücadeleleri aynı yönde sonuçlandı." yargısını değerlendiriniz.

2. Kırım'ın statüsü · 14 puan

1774 Küçük Kaynarca Antlaşması ile Kırım siyasi bakımdan Osmanlı'dan ayrılarak bağımsız kabul edildi. Bu durum Karadeniz çevresindeki güç dengesini etkiledi.

Kırım'ın statüsündeki değişimin Osmanlı üzerindeki siyasi etkisini açıklayınız. Antlaşmanın Kırım'ı o tarihte doğrudan Rusya'ya kattığı iddiasını değerlendiriniz.

3. Lale Devri'ni yorumlamak · 18 puan

1718–1730 arasında Avrupa başkentlerine gönderilen elçiler gözlemlerini aktardı. İbrahim Müteferrika matbaasında Osmanlı Türkçesiyle eserler basıldı. Saray ve şehir hayatında kültür-sanat etkinlikleri de vardı.

Bu dönemi yalnız eğlence olarak niteleyen görüşe iki karşı kanıt yazınız. Matbaayı Osmanlı'daki ilk basım faaliyeti saymanın neden hatalı olduğunu belirtiniz.

4. Değişimi sınıflandırma · 12 puan

Lale Devri için üç bilgi kartı hazırlanmıştır: Avrupa'ya elçi gönderilmesi; basılı kitap üretimi; şehirde çeşme ve bahçe düzenlemeleri.

Kartları sırasıyla diplomasi, bilgi-kültür ve şehir yaşamı alanlarıyla eşleştiriniz. Bu çeşitliliğin dönemi değerlendirmeye etkisini açıklayınız.

5. Tarihsel bağlam · 18 puan

Bir öğrenci Lale Devri'ndeki basılı kitapları günümüzün internet erişimiyle karşılaştırıp "Yeterince hızlı değildi, bu yüzden önemsizdi." sonucuna varıyor.

Bu yargıdaki tarihsel bağlam hatasını açıklayınız. Basım faaliyetini kendi dönemi içinde değerlendirmek için iki karşılaştırma ölçütü öneriniz.

6. Depremlerin ortak etkileri · 12 puan

Öğretim amaçlı özet: 1755 Lizbon depremi yapı yıkımları, yangın ve tsunamiyle ağırlaştı. 1766 İstanbul depremi de konutlar ve kamusal yapılarda hasara, barınma ve onarım ihtiyacına yol açtı.

İki deprem için bir ortak sosyal/ekonomik etkiyi yazınız. Verilen bilgilere göre bir farklılık belirtiniz.

7. Yeniden kurma kararları · 12 puan

Lizbon'da 1755 sonrası merkezî yeniden imar ve düzenli sokak planları öne çıktı. İstanbul'da 1766 sonrası hasar tespiti, önemli yapıların onarılması ve yeniden yapılması için çalışmalar yürütüldü.

Yönetimlerin müdahalesi bakımından bir benzerlik ve metinde vurgulanan yeniden yapım yaklaşımı bakımından bir farklılık yazınız.